

Minister Finansów i Gospodarki

Znak pisma: DZG-II.054.1.2025

Warszawa, 12 sierpnia 2025 r.

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Dotyczy: interpelacji nr 11094 w sprawie obowiązków sprawozdawczych w związku z ESG i raportowaniem niefinansowym

Szanowny Panie Marszałku,

w ramach art. 193 Regulaminu Sejmu RP, pragnę udzielić odpowiedzi na interpelację nr 11094 w sprawie wzrostu obowiązków sprawozdawczych dla małych firm w związku z ESG i raportowaniem niefinansowym, złożoną 23.07.2025 r. przez Panią Posel Olę Ewę Semeniuk-Patkowską.

Zapewnienie odpowiedniego wsparcia dla przedsiębiorstw, w tym tych z sektora MŚP, stanowi priorytet Rządu RP. Zagadnienie to jest szczególnie bliskie Ministrowi Finansów i Gospodarki. MŚP stanowią 99,8% przedsiębiorstw w Polsce, stąd też ich kondycja wpływa na długoterminową konkurencyjność polskiej gospodarki.

W świetle rosnących obciążeń wynikających z raportowania pozafinansowego, Rząd RP z aprobatą przyjął opublikowany 26 lutego 2025 r. przez Komisję Europejską (KE) pakiet uproszczeń w obszarze zrównoważonego rozwoju, tzw. Omnibus I. Jego celem jest zmniejszenie obciążeń administracyjnych dla przedsiębiorstw w UE. Mając na uwadze priorytet Rządu RP jakim jest deregulacja, wyrażam także nadzieję na to, że obecnie negocjowane na poziomie Unii Europejskiej uproszczenia dyrektywy w sprawie sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju (CSRD) oraz rozporządzenia w sprawie taksonomii (Taksonomia UE), przyczynią się do dalszej redukcji obciążeń.

Poniżej przedstawiam odpowiedź na szczegółowe pytania:

1. Czy rząd planuje wdrożyć publiczne narzędzia wsparcia lub wzory raportów ESG dla mikroprzedsiębiorców?

Ministerstwo Rozwoju i Technologii, we współpracy z Ministerstwem Finansów, złożyło wniosek do Komisji Europejskiej w ramach Instrumentu Wsparcia Technicznego (TSI) o przyznanie wsparcia dla realizacji projektu pn. „Poprawa jakości raportowania zrównoważonego rozwoju oraz zwiększanie ich konkurencyjności, z (szczególnym) uwzględnieniem MMŚP.” Wniosek został złożony w ramach inicjatywy flagowej Komisji Europejskiej na rok 2025 pod nazwą „Poprawa w zakresie Raportowania Zrównoważonego Rozwoju dla Przedsiębiorstw.” Wsparcie w ramach tego wniosku obejmowałoby CSRD oraz Taksonomię UE.

Wśród wnioskowanych form wsparcia znalazła się standaryzacja praktyk rynkowych, w tym mapowanie oraz ocena przydatności dostępnych już narzędzi i materiałów wspierających przedsiębiorstwa w raportowaniu zrównoważonego rozwoju, wypracowanie nowych narzędzi, bądź udoskonalenie dostępnych już instrumentów. We wniosku zwrócono uwagę na wyzwania z jakimi mierzą się MŚP w spełnianiu obowiązków raportowych oraz odpowiadaniu na prośby o przedstawienie informacji na temat zrównoważonego rozwoju. Realizacja tego projektu, również we współpracy z innymi państwami UE, tworzy ogromny potencjał do standaryzacji dostępnych narzędzi i tworzenia rozwiązań dla przedsiębiorstw na poziomie europejskim.

W związku z trwającymi negocjacjami nad uproszczeniem CSRD i Taksonomii UE, uruchomienie projektu może zostać opóźnione do czasu ich zakończenia. Niemniej jednak Komisja Europejska przekazała informację o zakwalifikowaniu wniosku do wsparcia w ramach TSI.

Ponadto w odniesieniu do Taksonomii UE, Ministerstwo Rozwoju i Technologii prowadzi Grupę Roboczą ds. stosowania Taksonomii UE, składającą się z ekspertów rynkowych. Zadaniem tej grupy jest wypracowanie materiałów ułatwiających rozumienie przepisów rozporządzenia ws. taksonomii dla przedsiębiorców. Dotychczas przygotowano następujące materiały: „Poradnik dla przedsiębiorstw w zakresie stosowania minimalnych gwarancji Taksonomii UE”, „Najczęściej zadawane pytania i odpowiedzi (FAQ) dotyczące interpretacji wybranych technicznych kryteriów kwalifikacji Taksonomii UE dla działalności gospodarczych z sektora budowlanego i nieruchomości”, tłumaczenie na język polski „Przewodnika po Taksonomii UE”, tłumaczenie na język polski „Kompendium praktyk rynkowych: W jaki sposób ramy zrównoważonego finansowania pomagają podmiotom finansowym i niefinansowym w transformacji w stronę neutralności emisyjnej.”

2. Czy rząd przeanalizował efekt pośredniego obciążenia MŚP wynikający z wprowadzenia dyrektywy CSRD i taksonomii ESG?

W 2023 r. Ministerstwo Rozwoju i Technologii przeprowadziło „Badanie dotyczące świadomości i gotowości na wdrażanie polityk zrównoważonego rozwoju w sektorze MŚP w Polsce.” Badanie zostało zrealizowane w okresie od września do grudnia 2023 r. na łącznej próbie 1410 przedsiębiorców – z próbą 1300 MŚP w badaniu CATI oraz 110 średnich przedsiębiorstw w wywiadach pogłębionych TDI. Raport z badania opublikowany w marcu 2024 r. jest jednym z pierwszych, który przedstawia konkretne dane, pokazujące, jak niski jest poziom znajomości zagadnień i regulacji w zakresie zrównoważonego rozwoju w sektorze MŚP. Pozyskane w ramach badania dane stanowią istotny kontekst dla dyskusji na temat obciążeń z jakimi mierzą się MŚP oraz jak można je wesprzeć.

Jednym z kluczowych wniosków jest brak odpowiedniej wiedzy wśród MŚP na temat kluczowych terminów związanych ze zrównoważonym rozwojem oraz niski poziom znajomości przepisów regulacji takich jak CSRD czy Taksonomia UE. Należy tutaj wskazać, że aż 63,2% badanych przedsiębiorców nie rozpoznało żadnych z regulacji z zakresu zrównoważonego rozwoju o które zostali zapytani. Jeżeli chodzi o znajomość poszczególnych przepisów, jedynie 12,8% deklarowało znajomość Taksonomii UE, a 10,2% CSRD. Te dane pokazują, że zapewnienie wsparcia edukacyjnego dla sektora MŚP powinno stanowić kluczowy element

działań mających na celu ułatwienie tej grupie przedsiębiorstw spełnianie wymogów przepisów z zakresu zrównoważonego rozwoju. Jest to szczególnie istotne zarówno z perspektywy tych MŚP, które otrzymują kwestionariusze od partnerów biznesowych dotyczących kwestii zrównoważonego rozwoju, jak i tych, które pragną podjąć konkretne działania na rzecz zrównoważonego rozwoju. Wśród badanych MŚP, jedynie 11,8% wskazało, że otrzymuje tego rodzaju zapytania od swoich partnerów biznesowych.

Należy zaznaczyć, że dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2464 z dnia 14 grudnia 2022 r. w odniesieniu do sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju (dyrektywa CSRD) została wdrożona do polskiego prawa drogą ustawy z dnia 6 grudnia 2024 r. o zmianie ustawy o rachunkowości, ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2024 r. poz. 1863). Na etapie prac legislacyjnych w ramach przeprowadzonej oceny skutków regulacji dokonano oszacowania wpływu w zakresie jednostek, które projektowana ustawa objęła obowiązkiem sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju (sprawozdawczości ESG).

Jednocześnie należy zauważyć, że obecnie trwają negocjacje na poziomie UE dotyczące m.in. uproszczenia dyrektywy CSRD w zakresie sprawozdawczości ESG. Ostateczne decyzje dotyczące zmian będą zależeć od dalszego przebiegu unijnego procesu legislacyjnego. Zmiany te będą wymagały również implementacji do krajowego porządku prawnego.

Jedną z proponowanych zmian jest wprowadzenie ograniczenia informacji, jakie mogą być wymagane od jednostek w łańcuchu wartości (tzw. value chain cap). Zgodnie z nim jednostki bezpośrednio raportujące nie będą mogły żądać od jednostek w łańcuchu wartości informacji ESG wykraczających poza zakres określony przez KE w dobrowolnym Standardzie Sprawozdawczości Zrównoważonego Rozwoju dla Nienotowanych MŚP (skrót ang. VSME). Ma to na celu zredukowanie do niezbędnego minimum informacji przekazywanych przez jednostki z łańcucha wartości, a tym samym istotnie zmniejszyć obciążenia dla takich jednostek.

Ponadto VSME ma jednocześnie stanowić dobrowolny standard zachęcający do raportowania jednostki nieobjęte obowiązkiem sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju. VSME będzie określać ograniczony zakres informacji gromadzonych przez MŚP, dzięki któremu jednostki będą mogły uniknąć dodatkowych indywidualnych wniosków o dane ESG ze strony kontrahentów biznesowych (np. banków czy inwestorów).

30 lipca 2025 r. KE przyjęła rekomendację w zakresie stosowania VSME w oparciu o projekt wypracowany przez Europejską Grupę Doradczą ds. Sprawozdawczości Finansowej (EFRAG), która przekazała go KE w grudniu 2024 r. jako rozwiązanie przejściowe. W styczniu 2025 r. Ministerstwo Rozwoju i Technologii opublikowało tłumaczenie na język polski dokumentu EFRAG-u. Po zakończeniu negocjacji w ramach Omnibusu I, planowane są prace nad przyjęciem VSME w formie aktu delegowanego w formie odpowiadającej nowym przepisom.

W ramach działań wspierających dobrowolne stosowanie VSME, EFRAG udostępnił narzędzia cyfrowe, które ułatwią sporządzanie dobrowolnej

sprawozdawczości ESG zgodnie z VSME, w tym w szczególności szablon VSME w pliku Excel, który umożliwi MŚP łatwe raportowanie. Wzór formularza Excel jest bezpłatnie dostępny na stronie EFRAG (w j. angielskim). Planowane jest zapewnienie polskiej wersji tych narzędzi.

W odniesieniu do Taksonomii UE, propozycja Komisji Europejskiej w ramach Omnibus I obejmuje m.in. zniesienie obowiązku przedstawiania danych taksonomicznych dla przedsiębiorstw zatrudniających poniżej 1000 pracowników i osiągających roczne obroty netto poniżej 450 mln euro. Natomiast zasadnicze zmiany dotyczą kwestii technicznych, zaproponowanych w formie nowego aktu delegowanego do rozporządzenia.

3. Czy zostanie wdrożony fundusz pokrywający koszty certyfikacji i audytów środowiskowych dla firm o obrotach poniżej 2 mln zł?

Jednym z narzędzi wspólnotowych, które już od 30 lat umożliwia kompleksowe zarządzanie oddziaływaniami organizacji na środowisko oraz rzetelne i wiarygodne raportowanie w tym obszarze, jest wspólnotowy system ekzarządzania i audytu EMAS (eco-management and audit scheme). Podstawą prawną systemu EMAS jest rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1221/2009 z 25 listopada 2009 r. w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekzarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS), uchylające rozporządzenie (WE) nr 761/2001 oraz decyzje Komisji 2001/681/WE i 2006/193/WE.

EMAS to przede wszystkim system zarządzania, który przedsiębiorstwa mogą wdrożyć w celu poprawy efektywności środowiskowej. Oprócz systemu zarządzania, EMAS wymaga od uczestniczących firm publikowania corocznej deklaracji środowiskowej, zawierającej informacje na temat polityki środowiskowej, celów i działań, a także zestawu podstawowych wskaźników efektywności środowiskowej dotyczących energii, emisji, wody, odpadów, wykorzystania materiałów i bioróżnorodności. Wymagania dotyczące sprawozdawczości środowiskowej są określone w załączniku IV do rozporządzenia EMAS i są powiązane z ramami sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju ustanowionymi przez Europejskie Standardy Sprawozdawczości Zrównoważonego Rozwoju (ESRS).

Stopień synergii pomiędzy sprawozdawczością środowiskową określoną w rozporządzeniu EMAS a wymogami informacyjnymi ESRS, był przedmiotem analizy przedstawicieli społeczności EMAS, Komisji Europejskiej (DG ENV i DG FISMA) oraz Sekretariatu Europejskiej Grupy Doradczej ds. Sprawozdawczości Finansowej (EFRAG). W wyniku pracy ww. gremium w styczniu br. opublikowano dokument pt. „Understanding the synergies between ESRS and EMAS”. Celem publikacji jest wsparcie podmiotów sporządzających sprawozdania finansowe w spełnieniu zarówno wymogów CSRD, jak i EMAS, ułatwienie przestrzegania przepisów oraz uniknięcie podwójnego raportowania i innych kosztów.

Należy zauważyć, że EMAS koncentruje się wyłącznie na aspektach środowiskowych, w związku z powyższym przywołana analiza wyklucza aspekty społeczne i ładu korporacyjnego. Obszar „środowisko” jest jedynym filarem ESG szczegółowo opisanym podczas oceny zgodności w dokumencie „Understanding the synergies between ESRS and EMAS.”

W odniesieniu do samego procesu wdrażania systemu EMAS, cennym źródłem informacji są materiały udostępniane na stronach Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska (<https://www.gov.pl/web/gdos/emas>) oraz Komisji Europejskiej (https://green-forum.ec.europa.eu/green-business/emas_en), w szczególności udostępnione w języku angielskim (pod adresem https://green-forum.ec.europa.eu/green-business/emas/emas-resources/emas-tools_en) cztery pilotażowe narzędzia wspierające wdrażanie systemu EMAS w danej organizacji. Narzędzia te pomagają zebrać najważniejsze informacje o organizacji w jednym miejscu, ułatwiają zidentyfikowanie aspektów i wpływów środowiskowych oraz prowadzą przez proces zbierania danych środowiskowych.

Cennym wsparciem mogą okazać się również opracowane, na zlecenie Komisji Europejskiej, sektorowe dokumenty referencyjne i najlepsze praktyki zarządzania środowiskowego dla wybranych sektorów gospodarki (https://green-forum.ec.europa.eu/green-business/emas/emas-resources/emas-reference-documents_en). Dokumenty te wskazują na szereg elementów działalności, które przyczyniają się do zmniejszenia oddziaływania danego podmiotu na środowisko.

Z upoważnienia, z wyrazami szacunku

Tomasz Lewandowski

Podsekretarz Stanu

/ kwalifikowany podpis elektroniczny /

w Ministerstwie Rozwoju i Technologii

Do wiadomości

1. Pani Paulina Hennig-Kloska, Minister Klimatu i Środowiska

Klauzula informacyjna dotycząca przetwarzania danych osobowych:

Zgodnie z art. 13 ust. 1 i 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz. U. L 119 z 4 maja 2016 r., z późn. zm.), zwanego dalej „RODO”, informuję, że:

1. Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest Minister Finansów i Gospodarki, którego obsługę zapewnia Ministerstwo Rozwoju i Technologii z siedzibą w Warszawie, przy Placu Trzech Krzyży 3/5, 00-507 Warszawa, e-mail: kancelaria@mrit.gov.pl, tel. +48 222 500 123, adres skrytki na ePUAP: /MRPiT/SkrytkaESP, adres do doręczeń elektronicznych: AE:PL-68477-29007-EFSHR-25. Wykonującym obowiązki administratora jest dyrektor Departamentu Zrównoważonej Gospodarki.
2. Jeśli ma Pani/Pan pytania dotyczące przetwarzania Pani/Pana danych osobowych, a także przysługujących Pani/Panu praw, może się Pani/Pan kontaktować z Inspektorem Ochrony Danych w MRiT wysyłając informację na skrzynkę: iod@mrit.gov.pl.
3. Pani/Pana dane osobowe będą przetwarzane w oparciu o art. 6 ust. 1 lit. c) RODO tj. w celu wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze, na podstawie Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, ustawy z dnia 9 maja 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora (Dz. U. z 2024 r. poz. 907), oraz w związku z § 162 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. - Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806) oraz art. 193 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. - Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (M. P. z 2022 r. poz. 990).
4. Pani/Pana dane osobowe przetwarzane będą w celu rozpatrzenia i udzielenia odpowiedzi na interwencję poselską lub senatorską lub interpelację/zapytanie poselskie.
5. Odbiorcami Pani/Pana danych osobowych mogą być:
 - organy władzy publicznej oraz podmioty wykonujące zadania publiczne lub działające na zlecenie organów władzy publicznej, w zakresie i w celach, które wynikają z przepisów powszechnie obowiązującego prawa (np. na żądanie sądów, urzędów skarbowych, Prokuratury lub Policji);
 - inne podmioty, które na podstawie stosownych umów podpisanych z MRiT przetwarzają dane osobowe, dla których Administratorem jest Minister Finansów i Gospodarki (np. podmioty świadczące usługi prawne, dostawcy systemów informatycznych i usług IT oraz telekomunikacyjnych, operatorzy pocztowi i kurierzy).
6. Pani/Pana dane osobowe będą przechowywane przez okres niezbędny do realizacji celu ich przetwarzania tj. do chwili załatwienia sprawy, w której zostały one zebrane, a następnie – w przypadkach, w których wymagają tego przepisy ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. z 2020 r. poz. 164 ze zm.) – przez czas określony w tych przepisach.
7. Pani/Pana dane osobowe nie będą podlegać zautomatyzowanemu podejmowaniu decyzji lub profilowaniu.
8. Pani/Pana dane osobowe nie będą przekazywane do państwa trzeciego ani do organizacji międzynarodowych.
9. Podanie danych jest dobrowolne, ale niezbędne do rozpatrzenia i udzielenia odpowiedzi na interpelację/zapytanie/interwencję.
10. W związku z przetwarzaniem Pani/Pana danych osobowych przysługują Pani/Panu następujące prawa:
 - prawo dostępu do swoich danych oraz otrzymania ich kopii zgodnie z art. 15 RODO;
 - prawo do sprostowania (poprawiania) swoich danych, jeśli są błędne lub nieaktualne, zgodnie z art. 16 RODO;
 - prawo do ograniczenia przetwarzania danych zgodnie z art. 18 RODO.
11. W przypadku powzięcia informacji o niezgodnym z prawem przetwarzaniu w Ministerstwie Rozwoju i Technologii Pani/Pana danych osobowych, przysługuje Pani/Panu prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego właściwego w sprawach ochrony danych osobowych, tj. Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, ul. Moniuszki 1A 00-014 Warszawa.